

# **Організація ведення насінництва**

- ➔ **1. Біологічні та екологічні основи вирощування високоякісного насіння.**
- ➔ **2. Принципи «зонального насінництва».**
- ➔ **3. Організація насінництва за кордоном.**

## В залежності від причин, які викликають різноякісність прийнято розрізняти такі її типи:

<b>Екологічна</b>	<p>виникає в результаті взаємодії насіння з навколишнім середовищем.</p> <p>Наприклад: суховій, або зниження температури по різному діють на насіння, яке знаходиться в ембріональному стані, чи в більш пізніх фазах розвитку.</p>
<b>Генетична</b>	<p>Виникає в результаті поєднання різних гамет, або ж під впливом умов в процесі запліднення.</p>
<b>Матрикальна</b>	<p>Зв'язана з біологією рослин, тобто різним розміщенням насіння на материнській рослині, що впливає на рівень його живлення та життєдіяльності</p>

**Численні екологічні фактори, які впливають на формування насіння можна поділити на три групи:**

**- абіотичні**

**(кліматичні, фізико-хімічні властивості ґрунту)**

**- біотичні**

**- (мікрофлора, шкідники, хвороби);**

**- антропогенні**

**(агротехнічні, збирання, строки сушіння, очистка зберігання, передпосівна обробка)**

В Україні виокремлено **чотири зони** залежно від характеру та **інтенсивності виродження картоплі**. У кожній із них встановлено терміни сортооновлення.

**Зона найменшого виродження (Карпати)** – це гірські райони Закарпаття й Чернівецької області. Умови для вирощування насінневої картоплі тут найкращі.

**Зона незначного виродження** – Чернігівська, Волинська, Рівненська, Житомирська, Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, а також північні райони Вінницької, Київської, Сумської та Хмельницької областей. Тут сприятливі умови для вирощування як насінневої, так і продовольчої картоплі.

**Зона помірного виродження** – Полтавська, Черкаська області, північні райони Кіровоградської і Харківської та південні райони Київської, Сумської, Хмельницької та Вінницької областей.

**Зона сильного виродження** – Луганська, Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Миколаївська, Одеська, Херсонська області та Автономна Республіка Крим. Тут умови для вирощування картоплі без зрошення несприятливі.

<p><b>Зона гарантованого насінництва</b> (Вінницька, Черкаська, Лісостепова Київська)</p>	<p>Високоврожайне насіння формується в 80-93% випадків, проте і тут один раз в 5-14 років можна отримати низьковрожайне насіння.</p>
<p><b>Зона стійкого насінництва</b> (Сумська, Полтавська, Харківська, пн. Р-ни Кіровоградської, Дніпропетровської, Луганської та Одеської обл.)</p>	<p>Високоякісне насіння формується в 75-83% випадків, проте і тут один раз в 4-6 років з низькими врожайними властивостями.</p>
<p><b>Зона нестійкого насінництва</b> (Пд. Сх. Р-ни Степу: Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Запорізька; Полісся: - цн. І сх. Житомирська, Чернігівська, Київська)</p>	<p>Високоврожайне насіння формується в 70-77% низьковрожайне 1 раз в 3-4 роки.</p>
<p><b>Зона ризикованого насінництва</b> (Пн. Зах. Полісся – Волинська, Рівненська; Зах. Лісостеп, Львів, Тернопіль; гірські – передгірські р-ни Карпат (Закарпаття, Чернівці))</p>	<p>Ймовірність формування насіння з низькими врожайними якістьми висока 1 раз в 2-3 роки.</p>

